SCOPE AND SEQUENCE

Filipino Area

Progression of Learning/Nature of Instruction:
I – Introduction; R – Reinforcement; M – Mastery; E – Enrichment

Subject Area Competencies	K	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
BAITANG 7											
PANITIKAN											
Nahihinuha ang kaugalian at kalagayang panlipunan ng lugar na pinagmulan ng kuwentong bayan batay sa mga pangyayari at usapan ng mga tauhan								I			
Naiuugnay ang mga pangyayari sa binasa sa mga kaganapan sa iba pang lugar ng bansa								I			
Naisusulat ang mga patunay na ang kuwentong-bayan ay salamin ng tradisyon o kaugalian ng lugar na pinagmulan nito								I			
Natutukoy at naipaliliwanag ang mahahalagang kaisipan sa binasang akda								I			
Nakikilala ang katangian ng mga tauhan batay sa tono at paraan ng kanilang pananalita								E			
Naisasalaysay ang buod ng mga pangyayari sa kuwentong napakinggan								E			
Naiisa-isa ang mga elemento ng maikling kuwento mula sa Mindanao								I			
Nasusuri ang isang *dokyu-film* o*freeze story batay sa ibinigay na mga pamantayan*								I			
Naisasalaysay nang maayos at wasto ang pagkakasunod-sunod ng mga pangyayari								M			
Nailalarawan ang paraan ng pagsamba o ritwal ng isang pangkat ng mga tao batay sa dulang napakinggan								E			
Nasusuri ang pagkamakatotohanan ng mga pangyayari batay sa sariling karanasan								I			
Nailalarawan ang mga gawi at kilos ng mga kalahok sa napanood na dulang panlansangan								E			
Naipaliliwanag ang nabuong patalastas tungkol sa napanood na dulang panlansangan								R			
Nakasusulat ng patalastas tungkol sa napanood na dulang panlansangan								E			
Naibabahagi ang isang halimbawa ng napanood na *video clip* mula sa youtube o ibang *website* na maaaring magamit								E			
Naipaliliwanag ang kaisipang nais iparating ng napakinggang bulong atawiting-bayan								M,E			

Nabubuo ang sariling paghahatol o pagmamatuwid sa ideyang nakapaloob sa akda na sumasalamin sa tradisyon ng mga taga Bisaya								M,E			
Nasusuri ang mensahe sa napanood na pagtatanghal								M,E			
Naisasagawa ang dugtungang pagbuo ng bulong at/o awiting-bayan								I			
Naihahayag ang nakikitang mensahe ng napakinggang alamat								R			
Nahihinuha ang kaligirang pangkasaysayan ng binasang alamat ng Kabisayaan								I			
Naihahambing ang binasang alamat sa napanood na alamat ayon sa mga elemento nito								M			
Naisusulat ang isang alamat sa anyong komiks								I			
Natutukoy ang mga tradisyong kinagisnan ng mga taga-Bisaya batay sa napakinggang dula								R			
Naibibigay ang sariling interpretasyon sa mga tradisyunal na pagdiriwang ng Kabisayaan								R			
Natutukoy ang mahahalagang detalye sa napakinggang teksto tungkol sa epiko sa Kabisayaan								E			
Nailalarawan ang mga natatanging aspetong pangkultura na nagbibigay-hugis sa panitikan ng Kabisayaan (halimbawa: heograpiya, uri ng pamumuhay, at iba pa)								M			
Naisusulat ang isang tekstong naglalahad tungkol sa pagpapahalaga ng mga taga-Bisaya sa kinagisnang kultura								I			
Nasusuri ang pagkakasunod-sunod ng mga pangyayari sa napakinggang maikling kuwento								E			
Nailalahad ang mga elemento ng maikling kuwento ng Kabisayaan								I			
Naisusulat ang isang orihinal na akdang nagsasalaysay gamit ang mga elemento ng isang maikling kuwento								R			
Naibibigay ang mga mungkahi sa napakinggang awiting-bayan ng isinulat ng kapuwa mag-aaral*(peer evaluation)*								I			
Nasusuri ang kulturang nakapaloob sa awiting-bayan								I			
Nailalahad ang pangunahing ideya ng tekstong nagbabahagi ng bisang pandamdamin ng akda								I			
Naihahambing ang mga katangian ng tula/awiting panudyo, tugmang de gulong at palaisipan								I			
Nasusuri ang nilalaman ng napanood na dokumentaryo kaugnay ng tinalakay na mga tula/awiting panudyo, tugmang de gulong at palaisipan								R			
Natutukoy ang magkakasunod at magkakaugnay na mga pangyayari sa tekstong napakinggan								E			
Napaghahambing ang mga katangian ng mito/alamat/ kuwentong-bayan batay sa paksa, mga tauhan, tagpuan, kaisipan at mga aspetong pangkultura (halimbawa: heograpiya, uri ng pamumuhay, at iba pa) na nagbibigay-hugis sa panitikan ng Luzon								R			
Nasusuri ang mga katangian at elemento ng mito,alamat at kuwentong-bayan								I			
Naipaliliwanag ang tema at iba pang elemento ng mito/alamat/ kuwentong-bayan batay sa napanood na mga								M			

halimbawa nito											
Naisusulat ang buod ng isang mito/alamat/ kuwentong-bayan nang may maayos na pagkakaugnay-ugnay ng mga pangyayari								E			
Nahihinuha ang kaalaman at motibo/pakay ng nagsasalita batay sa napakinggan								R			
Naibubuod ang tekstong binasa sa tulong ng pangunahin at mga pantulong na kaisipan								E			
Nasusuri ang mga elemento at sosyo-historikal na konteksto ng napanood na dulang pantelebisyon								I			
Napaghahambing ang mga katangian ng mga tauhan sa napakinggang maikling kuwento								E			
Naiaangkop sa sariling katauhan ang kilos, damdamin at saloobin ng tauhan sa napanood								M,E			
Naisasagawa ang *mimicry* ng tauhang pinili sa nabasa o napanood na dula								I			
Natutukoy ang mahahalagang detalye at mensahe ng napakinggang bahagi ng akda								M,E			
Nailalahad ang sariling pananaw tungkol sa mga motibo ng may-akda sa bisa ng binasang bahagi ng akda								M			
Nagagamit ang mga larawan sa pagpapaliwanag ng pag-unawa sa mahahalagang kaisipang nasasalamin sa napanood na bahagi ng akda								M,E			
Naibabahagi ang sariling ideya tungkol sa kahalagahan ng pag-aaral ng Ibong Adarna								R			
Naisusulat nang sistematiko ang mga nasaliksik na impormasyon kaugnay ng kaligirang pangkasaysayan ng Ibong Adarna								I			
Nagmumungkahi ng mga angkop na solusyon sa mga suliraning narinig mula sa akda								R			
Nasusuri ang mga pangyayari sa akda na nagpapakita ng mga suliraning panlipunan na dapat mabigyang solusyon								R			
Nailalahad ang sariling saloobin at damdamin sa napanood na bahagi ng telenobela o serye na may pagkakatulad sa akdang tinalakay								M,E			
Naiuugnay sa sariling karanasan ang mga karanasang nabanggit sa binasa								E			
Nasusuri ang damdaming namamayani sa mga tauhan sa pinanood na dulang pantelebisyon/ Pampelikula								M,E			
Nagagamit ang dating kaalaman at karanasan sa pag-unawa at pagpapakahulugan sa mga kaisipan sa akda								M,E			
Naibibigay ang mga mungkahi sa napanood na pangkatang pagtatanghal								M,E			
Nakikinig nang mapanuri upang makabuo ng sariling paghatol sa napanood na pagtatanghal								M,E			
Naisusulat ang orihinal na iskrip na gagamitin sa pangkatang pangtatanghal								M,E			
Nasusuri ang mga katangian at papel na ginampanan ng pangunahing tauhan at mga pantulong na tauhan								E			
Nakikilahok sa malikhaing pagtatanghal ng ilang saknong ng korido na naglalarawan ng pagpapahalagang Pilipino								E			

WIKA											
Naibibigay ang kasingkahulugan at kasalungat na kahulugan ng salita ayon sa gamit sa pangungusap								M,E			
Nagagamit nang wasto ang mga pahayag sa pagbibigay ng mga patunay								I			
Nahihinuha ang kalalabasan ng mga pangyayari batay sa akdang napakinggan								M,E			
Nagagamit ang mga ekspresyong naghahayag ng posibilidad (*maaari, baka, at iba pa*)								I			
Naipaliliwanag ang sanhi at bunga ng mga pangyayari								E			
Nagagamit nang wasto ang mga pang-ugnay na ginagamit sa pagbibigay ng sanhi at bunga ng mga pangyayari (*sapagkat, dahil, kasi, at iba pa*)								E			
Natutukoy at naipaliliwanag ang kawastuhan/ kamalianng pangungusap batay sa kahulugan ng isang tiyak na salita								M,E			
Naisusulat ang buod ng binasang kuwento nang maayos at may kaisahan ang mga pangungusap								M,E			
Nagagamit nang wasto ang mga retorikal na pang-ugnay na ginamit sa akda (*kung, kapag, sakali, at iba pa*)								E			
Nagagamit sa sariling pangungusap ang mga salitang hiram								R			
Nagagamit ang mga pangungusap na walang tiyak na paksa sa pagbuo ng patalastas								R			
Naiisa-isa ang mga hakbang na ginawa sa pananaliksik mula sa napakinggang mga pahayag								R			
Nasusuri ang ginamit na datos sa pananaliksik sa isang proyektong panturismo (halimbawa: pagsusuri sa isang *promo coupon* o *brochure*)								R			
Naiisa-isa ang mga hakbang at panuntunan na dapat gawin upang maisakatuparan ang proyekto Naipaliliwanag ang mga salitang ginamit sa paggawa ng proyektong panturismo (halimbawa ang paggamit ng *acronym* sa promosyon)								I R			
Nagagamit nang wasto at angkop ang wikang Filipino sa pagsasagawa ng isang makatotohanan at mapanghikayat na proyektong panturismo								M			
Naiuugnay ang konotatibong kahulugan ng salita sa mga pangyayaring nakaugalian sa isang lugar								I			
Nasusuri ang antas ng wika batay sa pormalidad na ginamit sa pagsulat ng awiting-bayan (balbal, kolokyal, lalawiganin, pormal)								I			
Naibibigay ang sariling interpretasyon sa mga salitang paulit-ulit na ginamit sa akda								E			
Nagagamit nang maayos ang mga pahayag sa paghahambing *(higit/mas, di-gaano, di-gasino, at iba pa*								R			
Nabibigyang-kahulugan ang mga salitang iba-iba ang digri o antas ng kahulugan (pagkiklino)								I			
Naisasagawa ang isang panayam o interbyu kaugnay ng paksang tinalakay								I			
Naisusulat ang isang editoryal na nanghihikayat kaugnay ng paksa								I			

Nagagamit nang wasto ang angkop na mga pang-ugnay sa pagbuo ng editoryal na nanghihikayat*(totoo/tunay, talaga, pero/ subalit, at iba pa)*								I			
Naipaliliwanag ang pinagmulan ng salita (etimolohiya)								I			
Nagagamit nang maayos ang mga pang-ugnay sa paglalahad *(una, ikalawa, halimbawa, at iba pa)*								M			
Nabibigyang -kahulugan ang mga salitang ginamit sa kuwento batay sa a) kontekstuwal na pahiwatig, at b) denotasyon at konotasyon								I			
Nagagamit nang wasto ang mga pang-ugnay sa pagsasalaysay at pagsusunod-sunod ng mga pangyayari *(isang araw, samantala, at iba pa)*								M			
Naitatanghal ang orihinal na awiting- bayan gamit ang wika ng kabataan								I			
Nagagamit ang mga kumbensyon sa pagsulat ng awitin (sukat, tugma, tayutay, talinghaga, at iba pa)								R			
Naipaliliwanag ang kahalagahan ng paggamit ng suprasegmental (tono, diin, antala),								I			
Naipaliliwanag ang kahulugan ng salita sa pamamagitan ng pagpapangkat								R,M			
Nabibigkas nang may wastong ritmo ang ilang halimbawa ng tula/awiting panudyo, tugmang de gulong at palaisipan								R			
Naisusulat ang sariling tula/awiting panudyo, tugmang de gulong at palaisipan batay sa itinakdang mga pamantayan								R			
Nabibigyang- kahulugan ang mga salita sa tindi ng pag-papakahulugan								I			
Naisasalaysay nang maayos at magkakaugnay ang mga pangyayari sa nabasa o napanood na mito/alamat/ kuwentong-bayan								I			
Nagagamit nang wasto ang angkop na mga pahayag sa panimula, gitna at wakas ng isang akda								M			
Naibubuod ang tekstong binasa sa tulong ng pangunahin at mga pantulong na kaisipan								R			
Naibabahagi ang ilang piling diyalogo ng tauhan na hindi tuwirang ibinibigay ang kahulugan								R			
Naisusulat ang isang talatang naghihinuha ng ilang pangyayari sa teksto								R,M			
Nasusuri ang mga pahayag na ginamit sa paghihinuha ng pangyayari								R			
Nahihinuha ang kahihinatnan ng mga pangyayari sa kuwento								R			
Nabibigyang- kahulugan ang mga salita batay sa konteksto ng pangungusap								I			
Nagagamit ang wastong mga panandang anaporik at kataporik ng pangngalan Nasusuri ang mga salitang ginamit sa pagsulat ng balita ayon sa napakinggang halimbawa								I			
Natutukoy ang datos na kailangan sa paglikha ng sariling ulat-balita batay sa materyal na binasa								I			
Nabibigyang kahulugan ang mga salitang ginamit sa ulat-balita								M			
Naimumungkahi ang karagdagang impormasyon tungkol sa mga hakbang sa pagsulat ng balita batay sa balitang napanood sa telebisyon								I			

Naisasagawa ang komprehensibong pagbabalita *(newscasting)* tungkol sa sariling lugar/ bayan								I			
Nagagamit nang wasto ang mga pahayag na pantugon sa anumang mensahe								I			
Naibibigay ang kahulugan at mga katangian ng “korido”								I			
Nabibigyang -linaw at kahulugan ang mga di-pamilyar na salita mula sa akda								M			
Nabibigyang-kahulugan ang mga salitang nagpapahayag ng damdamin								R			
Nabibigyang-kahulugan ang salita batay sa kasing kahulugan at kasalungat nito								M			
Nagagamit ang angkop na mga salita at simbolo sa pagsulat ng iskrip								I			
Nagagamit ang mga salita at pangungusap nang may kaisahan at pagkakaugnay-ugnay sa mabubuong iskrip								I			
BAITANG 8											
PANITIKAN											
Nahuhulaan ang mahahalagang kaisipan at sagot sa mga karununggang-bayang napakinggan									I		
Naiuugnay ang mahahalagang kaisipang nakapaloob sa mga karununggang-bayan sa mga pangyayari sa tunay na buhay sa kasalukuyan									I		
Nabibigyang-kahulugan ang mga talinghagang ginamit sa tula									I		
Nakikilala ang bugtong, salawikain, sawikain o kasabihan na ginamit sa napanood na pelikula o programang pantelebisyon									I		
Naibabahagi ang sariling kuro-kuro sa mga detalye at kaisipang nakapaloob sa akda batay sa: -pagiging totoo o hindi totoo -may batayan o kathang-isip lamang									R		
Naisusulat ang sariling bugtong, salawikain, sawikain o kasabihan na angkop sa kasalukuyang kalagayan									I		
Nagagamit ang paghahambing sa pagbuo ng alinman sa bugtong, salawikain, sawikain o kasabihan (eupemistikong pahayag)									I		
Nailalahad ang sariling pananaw sa pagiging makatotohanan/ di-makatotohanan ng mga puntong binibigyang diin sa napakinggan									R		
Nasusuri ang pagkakabuo ng alamat batay sa mga elemento nito									I		
Naibibigay ang kahulugan ng mata-talinghagang pahayag sa alamat/maikling kuwento									R		
Nasusuri ang pagkakatulad at pagkakaiba ng napanood na alamat sa binasang alamat									I		
Nabubuo ang angkop na pagpapasiya sa isang sitwasyon gamit ang: -pamantayang pansarili -pamantayang itinakda									I		

Nakasusulat ng sariling alamat tungkol sa mga bagay na maaaring ihambing sa sarili									I		
Nakikinig nang may pag-unawa upang : mailahad ang layunin ng napakinggan									M		
Napauunlad ang kakayahang umunawa sa binasa sa pamamagitan ng: - paghihinuha batay sa mga ideya o pangyayari sa akda -dating kaalaman kaugnay sa binasa									R		
Nagagamit ang iba't ibang teknik sa pagpapalawak ng paksa: -paghahawig o pagtutulad -pagbibigay depinisyon-pagsusuri									I		
Naiisa-isa ang mga paraan ng pananaliksik mula sa *video clip* na napanood sa *youtube* o iba pang pahatid pangmadla									I		
Naipaliliwanag ang angkop na paraan sa pangangalap ng datos nang naayon sa lugar at panahon ng pananaliksik									I		
Nagagamit sa pagsulat ng resulta ng pananaliksik ang awtentikong datos na nagpapakita ng pagpapahalaga sa katutubong kulturang Pilipino									I		
Nagagamit nang maayos ang mga pahayag sa pag-aayos ng datos (una, isa pa, iba pa)									R		
Naihahambing ang sariling saloobin at damdamin ng nagsasalita sa tula.									R		
Napipili ang mga pangunahin at pantulong na kaisipang nakasaad sa binasa									R, M		
Nasusuri ang paraan ng pagbigkas ng tula ng mga kabataan sa kasalukuyan batay sa napanood (maaaring sa *youtube o sa klase)*									R		
Nabibigkas nang wasto at may damdamin ang tula									R, M		
Naisusulat ang dalawa o higit pang saknong ng tulang may paksang katulad sa paksang tinalakay									R, M		
Nagagamit ang mga angkop na salita sa pagbuo ng orihinal na tula									R, M		
Nabubuo ang mga makabuluhang tanong batay sa napakinggang palitan ng katuwiran.									I		
Naibibigay ang opinyon at katuwiran tungkol sa paksa ng balagtasan									I,R		
Naipaliliwanag ang mga eupimistiko o masining na pahayag na ginamit sa balagtasan									I		

Naipaliliwanag ang papel na ginagampanan ng bawat kalahok sa napanood na balagtasan									R		
Napangangatwiranan nang maayos at mabisa tungkol sa iba't ibang sitwasyon									I		
Naisasalaysay ang magkakaugnay na pangyayari sa napakinggan									M		
Naipahahayag ang pangangatuwiran sa napiling alternatibong solusyon o proposisyon sa suliraning inilahad sa tekstong binasa									M		
Napahahalagahan ang kulturang Pilipino na masasalamin sa pinanood na sarsuwela									I		
Naitatanghal ang ilang bahagi ng alinmang sarsuwelang nabasa, napanood o napakinggan									I		
Nasusuri nang pasulat ang papel na ginagampanan ng sarsuwela sa pagpapataas ng kamalayan ng mga Pilipino sa kultura ng iba't ibang rehiyon sa bansa									I		
Nagagamit ang iba't ibang aspekto ng pandiwa sa isasagawang pagsusuri ng sarsuwela									I		
Nailalahad ang may kaugnay na pangyayari batay sa napakinggang dayalogo.									R, M		
Naipaliliwanag ang tema at mahahalagang kaisipang nakapaloob sa akda									R		
Naikiklino (clining) ang mga piling salitang ginamit sa akda											
Naiuugnay ang tema ng napanood na programang pantelebisyon sa akdang tinalakay									R		
Nailalahad nang maayos ang pansariling pananaw, opinyon at saloobin kaugnay ng akdang tinalakay									M		
Nakasusunod sa pamantayan sa pagpili ng napapanahong paksa sa pagsulat ng sanaysay									M		
Nagagamit ang iba't ibang paraan ng pagpapahayag (pag-iisa-isa, paghahambing, at iba pa) sa pagsulat ng sanaysay									R		
Nabibigyang-katangian ang mga tauhan batay sa napakinggang paraan ng kanilang pananalita									R, M		
Naiuugnay ang mga kaisipan sa akda sa mga kaganapan sa sarili, lipunan, at daigdig									R		
Nabibigyang kahulugan ang mga simbolo at pahiwatig na ginamit sa akda									M		
Nasusuri ang katangian ng tauhan batay sa itinanghal na monologo na nakabatay sa ilang bahagi ng maikling kuwento									M		
Naipaliliwanag ang sariling kaisipan at pananaw nang malinaw at makabuluhan									R		
Nakasusulat ng wakas ng maikling kuwento									R		
Nabibigyang interpretasyon ang tulang napakinggan									R, M		
Naihahambing ang anyo at mga elemento ng tulang binasa sa iba pang anyo ng tula									R,		

									M		
Natutukoy ang nakakubling kahulugan sa mga talinghaga sa tula									R, M		
Nasusuri ang tono at damdamin ng tula batay sa napanood at narinig na paraan ng pagbigkas									M		
Nabibigkas nang madamdamin ang tulang isinulat									M		
Naisusulat ang isang orihinal na tulang may apat o higit pang saknong sa alinmang anyong tinalakay, gamit ang paksang pag-ibig sa kapwa, bayan o kalikasan									M		
Nagagamit nang wasto ang masining na antas ng wika sa pagsulat ng tula									R, M		
Nabibigyang-reaksiyon ang narinig na opinyon ng kausap tungkol sa isang isyu									M		
Naihahambing ang tekstong binasa sa iba pang teksto batay sa: - paksa - layon - tono - pananaw - paraan ngpagkakasulat - pagbuo ng salita - pagbuo ng talata - pagbuo ngpangungusap									M		
Nabibigyang-kahulugan ang mga lingo na ginagamit sa mundo ng *multimedia*									M		
Naiuugnay ang tema ng tinalakay na panitikang popular sa temang tinatalakay sa napanood na programang pantelebisyon o *video clip*									M		
Naiuulat nang maayos at mabisa ang nalikom na datos sa pananaliksik									M		
Nagagamit ang iba't ibang estratehiya sa pangangalap ng mga ideya sa pagsulat ng balita, komentaryo, at iba pa									R		
Nabibigyang -kahulugan ang mga salitang ginagamit sa *radio broadcasting*									M		
Naiuugnay ang balitang napanood sa balitang napakinggan Naibibigay ang sariling opinyon tungkol sa mga napanood na balita									M, E		
Nailalahad nang maayos at wasto ang pansariling papanaw, opinyon at saloobin									E		
Naisusulat nang wasto ang isang dokumentaryong panradyo									R		
Nailalahad sa sariling pamamaraan ang mga napakinggang pahayag o mensahe									E		
Nahihinuha ang paksa, layon at tono ng akdang nabasa									M		

Natutukoy ang mga tamang salita sa pagbuo ng isang *puzzle* na may kaugnayan sa paksa									R		
Nasusuri ang isang programang napanood sa telebisyon ayon sa itinakdang mga pamantayan									M		
Nailalahad ang sariling bayas o pagkiling tungkol sa interes at pananaw ng nagsasalita									M		
Nasusuri ang napanood na pelikula batay sa: - paksa/tema - layon - gamit ng mgasalita - mga tauhan									R, M		
Nabibigyang kahulugan ang mga salitang ginagamit sa mundo ng pelikula									R		
Naihahayag ang sariling pananaw tungkol sa mahahalagang isyung mahihinuha sa napanood na pelikula									M, E		
Naipaliliwanag nang pasalita ang mga kontradiksyon sanapanood na pelikula sa pamamagitan ng mga komunikatibong pahayag									M		
Nasusulat ang isang suring-pelikula batay sa mga itinakdang pamantayan									R		
Naisa-isa ang mga hakbang sa pagbuo ng isang *social awareness campaign* tungkol sa isang paksa batay sa napakinggang paliwanag									R		
Nasusuri ang mga hakbang sa pagbuo ng isang kampanyang panlipunan ayon sa binasang mga impormasyon									I		
Naipaliliwanag ang mga salitang angkop na gamitin sa pagbuo ng isang kampanyang panlipunan									I		
Naipakikita sa isang *powerpoint presentation* ang mga angkop na hakbang sa pagbuo ng isang kampanyang panlipunan batay sa tema, panahon at tiyak na direksyon ng kampanya									I		
Nailalapat ang tamang damdamin sa mga pahayag na binuo para sa kampanyang panlipunan									I		
Nakasusulat ng isang malinaw na social awareness campaign tungkol sa isang paksa na maisasagawa sa tulong ng multimedia									I		
Nagagamit ang angkop na mga komunikatibong pahayag sa pagbuo ng isang *social awareness campaign*									I		
Nahihinuha ang kahalagahan ng pag-aaral ng Florante at Laura batay sa napakinggang mga pahiwatig sa akda									R		
Natitiyak ang kaligirang pangkasaysayan ng akda sa pamamagitan ng: - pagtukoy sakalagayan nglipunan sapanahongnasulat ito - pagtukoy salayunin ng pagsulat ng akda - pagsusuri sa epekto ng akda pagkatapos itong isulat									I		
Nabibigyang -kahulugan ang matatalinghagang pahayag sa binasa									R		
Napaghahambing ang mga pangyayari sa napanood na teleserye at ang kaugnay na mga pangyayari sa									R		

binasang bahagi ng akda												
Naipahahayag ang sariling pananaw at damdamin sa ilang pangyayari sa binasa										M		
Naibibigay ang sariling puna sa kahusayan ng may-akda sa paggamit ng mga salita at pagpapakahulugan sa akda										M		
Nailalahad ang mahahalagang pangyayari sa napakinggang aralin										M		
Nasusuri ang mga pangunahing kaisipan ng bawat kabanatang binasa										M		
Nabibigyang-kahulugan ang : -matatalinghagang ekspresyon - tayutay - simbolo										R, M		
Nailalahad ang sariling karanasan o karanasan ng iba na maitutulad sa napanood na palabas sa telebisyon o pelikula na may temang pag-ibig, gaya ng sa akda										M		
Nabibigkas nang madamdamin ang isinulat na monologo tungkol sa iba't ibang damdamin										R, M		
Naisusulat sa isang monologo ang mga pansariling damdamin tungkol sa: - pagkapoot - pagkatakot - iba pang damdamin										I		
Nagagamit ang ilang tayutay at talinghaga sa isang simpleng tulang tradisyunal na may temang pag-ibig										R		
Nasusuri ang mga katangian at tono ng akda batay sa napakinggang mga bahagi										R		
Naipaliliwanag ang sariling saloobin/impresyon tungkol sa mahahalagang mensahe at damdaming hatid ng akda										M		
Nabibigyang-kahulugan ang mahihirap na salitang mula sa aralin batay sa denotatibo at konotatibong kahulugan										R, M		
Naibabahagi ang nadarama matapos mapanood ang isang music video na may temang katulad ng aralin										M, E		
Nabibigkas nang madamdamin ang mga sauladong berso ng Florante at Laura										M		
Naisusulat ang ilang saknong tungkol sa pag-ibig sa anyo ng isang makabuluhang tula										R, M		
Nalalapatan ng himig ang isinulat na orihinal na tula na may tamang anyo at kaisahan										R		
Nailalarawan ang tagpuan ng akda batay sa napakinggan										M		
Nailalahad ang mahahalagang pangyayari sa aralin										M		

Nakasusulat ng sariling talumpating nanghihikayattungkol sa isyung pinapaksa sa binasa									R		
Nailalahad ang damdaming namamayani sa mga tauhan batay sa napakinggan									M		
Naibabahagi ang isang senaryo mula sa napanood na teleserye, pelikula o balita na tumatalakay sa kasalukuyang kalagayan ng bayan									R, M		
Naihahambing nang pasalita ang mga pangyayari sa lipunang Pilipino sa kasalukuyang panahon									M		
Nakasusulat ng isang islogan na tumatalakay sa paksang aralin									R, M		
Mapanuring nakikinig upang matalinong makalahok sa mga diskusiyon sa klase									M		
Nailalapat sa isang radio broadcast ang mga kaalamang natutuhan sa napanood sa telebisyon na programang nagbabalita									I		
Nakikilahok sa pagsasagawa ng radio broadcasting sa klase									I		
Naisusulat at naisasagawaangisangmakatotoha-nang radio broadcast nanaghahambingsalipunang Pilipino sapanahongnaisulatangFlorante at Laura at sakasalukuyan									I		
WIKA											
Naipahahayag ang pansariling paniniwala at pagpapahalaga gamit ang mga salitang naghahayag ng pagsang-ayon at pagsalungat (Hal.: totoo, ngunit)									R, M		
Nabibigyang pansin ang mga angkop na salitang dapat gamitin sa isang radio broadcast									R		
Natutukoy ang mga hakbang sa pagsasagawa ng isang kawili-wiling radio broadcast batay sa nasaliksik na impormasyon tungkol dito									R		
Nagagamit ang mga hudyat ng pagsusunod-sunod ng mga hakbang na maisasagawa upang magbago ang isang bayan									I		
Naibibigay ang kahulugan ng salitang di pamilyar gamit ang kontekswal na pahiwatig									I		
Nasusuri ang mga sitwasyong nagpapakita ng Iba't ibang damdamin at motibo ng mga tauhan									R, M		
Nagagamit nang wasto ang mga salitang nanghihikayat									R		
Natatalakay ang aralin gamit ang estratehiya ng : - Simula - Pataas na aksyon - Kasukdulan - Kakalasan - Wakas									M		
Nagbibigay-reaksyon sa isang programang pantelebisyon na may paksang katulad ng araling binasa									M		

Nabibigyang- kahulugan ang mga piling salita na di -lantad ang kahulugan batay sa pagkakagamit sa pangungusap									R		
Nailalahad ang damdamin o saloobin ng may- akda, gamit ang wika ng kabataan									M		
Nagagamit ang kahusayang gramatikal (may tamang bantas, baybay, magkakaugnay na pangungusap/ talata sa pagsulat ng isang suring- pelikula									M		
Nagagamit nang wasto ang mga ekspresyong hudyat ng kaugnayang lohikal (dahilan-bunga, paraan-resulta)									M		
Nagagamit sa pagsulat ng isang dokumentaryong pantelebisyon ang mga ekspresyong nagpapakita ng kaugnayang lohikal									I		
Naipahahayag sa lohikal na paraan ang mga pananaw at katuwiran									R		
Nagagamit ang mga angkop na ekspresyon sa paghahayag ng konsepto ng pananaw (ayon, batay, sang-ayon sa, sa akala, iba pa)									M		
Naiisa-isa ang mga positibo at negatibong pahayag									M		
Napag-iiba ang katotohanan (*facts*) sa hinuha (*inferences*), opinyon at personal na interpretasyon ng kausap									M		
Nagagamit sa iba't ibang sitwasyon ang mga salitang ginagamit sa impormal na komunikasyon (balbal, kolokyal, banyaga)									M		
Nabibigyang-katangian ang piling tauhan samaikling kuwento gamit ang mga kaantasan ng pang-uri									M		
Naibibigay ang kasingkahulugan at kasalungat na kahulugan ng malalalim na salitang ginamit sa akda									R		
Nagagamit ang mga hudyat ng pagsang-ayon at pagsalungat sa paghahayag ng opinion									M		
Nakapaglalahad sa paraang pasulat ng pagsang-ayon at pagsalungat sa isang argumento									M		
Nabibigyang- kahulugan ang mga salitang di maunawaan kaugnay ng mga paraan sa pangangalap ng datos sa pananaliksik.									R		
Naipaliliwanag ang mga hakbang sa paggawa ng pananaliksik ayon sa binasang datos									I		
Naibabahagi ang sariling opinyon o pananaw batay sa napakinggang pag-uulat									M		
Nagagamit ang mga hudyat ng sanhi at bunga ng mga pangyayari (dahil,sapagkat,kaya,bunga nito, iba pa)									M		
Naisusulat ang talatang: -binubuo ng magkakaugnay at maayos na mga pangungusap - nagpapa-hayag ng sariling palagay o kaisipan -nagpapakita ng simula, gitna, wakas									M		
Nauuri ang mga pangyayaring may sanhi at bunga mula sa napanood na video clip ng isang balita									M		
Nakikilala ang kahulugan ng mga piling salita/ pariralang ginamit sa akdang epiko ayon sa: -kasingkahulugan at kasalungat na kahulugan -talinghaga									M		

Nagagamit nang wasto ang mga kaalaman sa pang-abay na pamanahon at panlunan sa pagsulat ng sariling alamat									M		
BAITANG 9											
PANITIKAN											
Nasusuri ang mga pangyayari, at ang kaugnayan nito sa kasalukuyan sa lipunang Asyano batay sa napakinggang akda										M	
Naihahambing ang ilang piling pangyayari sa napanood na telenobela sa ilang piling kaganapan sa lipunang Asyano sa kasalukuyan										M	
Nasusuri ang maikling kuwento batay sa: Paksa, Mga tauhan, Pagkakasunod-sunod ng mga pangyayari, estilo sapagsulat ng awtor, iba pa										M	
Napagsusunod-sunod ang mga pangyayarisa akda										M	
Napagsusunod-sunod ang mga pangyayari gamit ang angkop na mga pag-ugnay										M	
Nauuri ang mga tiyak na bahagi sa akda na nagpapakita pinakamataas ng katotohanan, kabutihan at kagandahan batay sa napakinggang bahagi ng nobela										M	
Nasusuri ang tunggaliang tao vs. sarili sa binasang nobela										R	
Nabibigyan ng sariling interpretasyon ang mga pahiwatig na ginamit sa akda										M	
Nasusuri ang pinanood na teleseryeng Asyano batay sa itinakdang pamantayan										R	
Nabibigkas nang madamdamin ang palitang-diyalogo ng napiling bahagi ng binasang nobela										M	
Naisusulat ang isang pangyayari na nagpapakita ng tunggaliang tao vs. sarili										M	
Naiuugnay ang sariling damdamin sa damdaming inihayag sa napakinggang tula										E	
Nailalahad ang sariling pananaw ng paksa sa mga tulang Asyano										M	
Natutukoy at naipaliliwanag ang magkakasingka-hulugang pahayag sa ilang taludturan										R	
Nasusuri mula sa youtube ang ilang halimbawa ng pagbigkas ng tula, isahan man o sabayan										M	
Nabibigkas nang maayos at may damdamin ang isinulat na sariling taludturan										M	
Naipapahayag ang sariling emosyon/damdamin sa iba't ibang paraan at pahayag										M	
Nasusuri ang sariling ideya at ideya ng iba kapag nakikita ang sarili sa katauhan ng nagsasalita										R	
Nasusuri ang padron ng pag-iisip (thinking pattern) sa mga ideya at opinyong inilahad sa binasang sanaysay										R	
Naisusulat ang sariling opinyon tungkol sa mga dapat o hindi dapat na katangianng kabataang Asyano										M	
Nabubuo ang kritikal na paghusga sa karakterisasyon ng mga tauhan										R	

Nailalapat sa sarili, bilang isang Asyano, ang pangunahing kaisipan ng dulang binasa										M	
Napahahalagahan ang napanood na dula sa pamamagitan ng pagpili at pagpapaliwanag ng bahaging naibigan										M	
Nabibigkas nang may paglalapat sa sariling katauhan ang ilang diyalogo ng napiling tauhan sa binasang dula Nasusuri ang pagiging makatotohanan ng ilang pangyayari sa isang dula										M M	
Napaghahambing ang mga napakinggang pasalitang panghihikayat na isinagawa ng bawat pangkat sa isang book fair										M	
Naibabahagi ang sariling pananaw sa resulta ng isinagawang sarbey tungkol sa tanong na: ”Alin sa mga babasahin ng Timog-Silangang Asya ang iyong nagustuhan?”										E	
Pasalitang nasusuri ang alinmang akda sa Timog-Silangang Asya na kabilang sa isinagawang book fair										M	
Batay sa isang iskrip na nabuo ng pangkat, naitatanghal sa isang book fair ang malikhaing panghihikayat na basahin ang alinmang akda sa Timog-Silngang Asya										R	
Nasusuri ang tono ng pagbigkas ng napakinggang tanka at haiku										M	
Nasusuri ang pagkakaiba at pagkakatulad ng estilo ng pagbuo ng tanka at haiku										M	
Napaghahambing ang sariling damdamin at ang damdamin ng bumibigkas batay sa napanood na paraan ng pagbigkas ng tanka at haiku										M	
Nahihinuha ang damdamin ng mga tauhan batay sa diyalogong napakinggan										M	
Nabibigyang-puna ang kabisaan ng paggamit ng hayop bilang mga tauhan na parang taong nagsasalita at kumikilos										M	
Naipakikita sa pamamagitan ng isahang pasalitang pagtatanghal ang kakaibang katangian ng pabula										M	
Naisusulat muli ang isang pabula sa paraang babaguhin ang karakter ng isa sa mga tauhan nito										I	
Naipaliliwanag ang pananaw ng may-akda tungkol sa paksa batay sa napakinggan										R	
Naisusulat ang isang panig na gagamitin sa pakikipagtalo na naglalalahad ng sariling pananaw tungkol sa napapanahong isyu o paksasa lipunang Asya										I	
Nahihinuha ang kulturang nakapaloob sa binasang kuwento na may katutubong kulay										I,R	
Nabibigyang-kahulugan ang mga imahe at simbolo sa binasang kuwento										M	
Napaghahambing ang kultura ng ilang bansa sa Silangang Asya batay sa napanood na bahagi ng teleserye o pelikula										M	
Naisasalaysay ang sariling karanasan na may kaugnayan sa kulturang nabanggit sa nabasang kuwento										E	
Naisusulat ang isang paglalarawan ng sariling kultura na maaaring gamitin sa isang pagsasalaysay										M	
Nasusuri ang binasang dula batay sa pagkakabuo at mga elemento nito										R	
Napaghahambingang mga napanood na dula batay sa mga katangian at elemento ng bawat isa										R	

Naisasadula nang madamdamin sa harap ng klase ang nabuong maikling dula										R	
Naisusulat ang isang maikling dula tungkol sa karaniwang buhay ng isangpangkatng tao sa ilang bansa sa Asya										R	
Naipahahayag ang damdamin at pag-unawa sa napakinggang akdang orihinal										M	
Naipaliliwanag ang naging bisa ng nabasang akda sa sariling kaisipan at damdamin										I,R	
Nahihinuha ang mga katangian ng parabula batay sa napakinggang diskusyon sa klase										M	
Napatutunayang ang mga pangyayari sa binasang parabula ay maaaring maganap sa tunay na buhay sa kasalukuyan										M	
Nabibigyang-kahulugan ang matatalinghagang pahayag sa parabula										M	
Natutukoy ang mensahe ng napanood na parabulang isinadula										M	
Naisasadula ang nabuong orihinal na parabula										R	
Naisusulat ang sariling parabula tungkol sa isang pagpapahalagang kultural sa Kanlurang Asya										R	
Nasusuri ang mga elemento ng elehiya batay sa: • Tema • Mga tauhan • Tagpuan • Mga mahihiwatigang kaugalian o tradisyon • Wikang ginamit • Pahiwatig o simbolo • Damdamin										R M	
Nabibigyang-puna ang nakitang paraan ng pagbigkas ng elehiya o awit										R M	
Nalalapatan ng himig ang orihinal na elehiyang isinulat										R	
Nakasusulat ng isang halimbawang elehiya										M	
Nasusuri ang mga tunggalian (tao vs. tao, at tao vs. sarili) sa kuwento batay sa napakinggang pag-uusap ng mga tauhan										R, M	
Napatutunayang ang mga pangyayari at/o transpormasyong nagaganap sa tauhan ay maaaring mangyari sa tunay na buhay										M	
Naiuugnay sa kasalukuyan ang mga tunggaliang (tao vs. tao at tao vs. sarili) napanood na programang pantelebisyon										R, M	
Naisusulat muliang maikling kuwento nang may pagbabago sa ilang pangyayari at mga katangian ng sinuman sa mga tauhan										M	

Nabibigyang-kahulugan ang kilos, gawi at karakter ng mga tauhan batay sa usapang napakinggan										R, M	
Nakabubuo ng balangkas ng pinanood na alamat										M, E	
Nahuhulaan ang maaaring mangyari sa akda batay sa ilang pangyayaring napakinggan										M	
Nailalarawan ang natatanging kulturang Asyano na masasalamin sa epiko										R	
Nabibigyang-katangian ang isa sa mga itinuturing na bayani ng alinmang bansa sa Kanlurang Asya										R	
Naitatanghal sa anyo ng *informance* ang isang itinuturing na bayani ng alinmang bansa sa Kanlurang Asya sa kasalukuyan										R	
Nagagamit ang mga angkop na salita sa paglalarawan ng kulturang Asyano at bayani ng Kanlurang Asya										R	
Naiisa-isa ang kultura ng Kanluraning Asyano mula sa mga akdang pampanitikan nito										R	
Nailalahad ang mga puna at mungkahi tungkol sa napanood na pagtatanghal										R	
Naipakikita sa isang masining na pagtatanghal ang kulturang Asyano										R	
Nakabubuo ng plano at kaukulang iskrip tungkol sa isasagawang pagtatanghal ng kulturang Asyano										R, M	
Nabibigyang-patunay na may pagkakatulad / pagkakaiba ang binasang akda sa ilang napanood na telenobela										M	
Nailalahad ang sariling pananaw, kongklusyon, at bisa ng akda sa sarili at sa nakararami										M	
Nakikilala ang katangian ng tauhan batay sa napakinggang pahayag										M	
Natutukoy ang kahalagahan ng bawat tauhan sa nobela										M	
Nahuhulaan ang ugali at gawi ng bawat tauhan batay sa napanood na *parade of characters*										M	
Nabibigkas nang madamdamin ang nabuong monologo tungkol sa isang tauhan										M	
Naisusulat ang isang makahulugan at masining na iskrip ng isang monologo tungkol sa isang piling tauhan										I	
Naibabahagi ang sariling damdamin sa tinalakay na mga pangyayaring naganap sa buhay ng tauhan										E	
Nailalahad ang sariling pananaw sa kapangyarihan ng pag-ibig sa magulang, sa kasintahan, sa kapwa at sa bayan										M	
Nailalarawan ang mga pagbabagong nagaganap sa sarili matapos mabasa ang akda										R, M	
Naipaliliwanag ang mga kaugaliang binanggit sa kabanata na nakatutulong sa pagpapayaman ng kulturang Asyano										R	

Naibabahagi ang sariling damdamin hinggil sa pag-uugnay ng kapalaran ng tauhan sa nobela at sa ibang tao										E	
Naipaliliwanag ang mga kaisipang nakapaloob sa aralin gaya ng: • pamamalakad ng pamahalaan • paniniwala sa Diyos • kalupitan sa kapuwa • kayamanan • kahirapan at iba pa										M	
Naihahambing ang mga katangian ng isang ina noon at sa kasalukuyan batay sa napanood na dulang pantelebisyon o pampelikula										R, M	
Naipaliliwanag ang kahalagahan ng pagtupad sa tungkulin ng ina at ng anak										M	
Naitatanghal ang *scenario building* tungkol kay Sisa sa makabagong panahon										R	
Naibabahagi ang sariling damdamin sa kapalaran ng tauhan batay sa napakinggan										M	
Nasusuri ang pinanood na dulang panteatro na naka-*video clip* batay sa pamantayan										R	
WIKA											
Nagagamit ang mga kasanayang komunikatibo (linggwistik, sosyolinggwistik, diskorsal at istratedyik)sa mga gawain sa klase										R	
Nagagamit ang mga angkop na ekspresyon sa: • pagpapaliwanag • paghahambing • pagbibigay ng opinyon										M	
Nabibigyang- kahulugan ang mahihirap na salita batay sa kasingkahulugan at kasalungat na kahulugan										M	
Naipaliliwanag ang iba't ibang paraan ng pagbibigay-pahiwatig sa kahulugan										M	
Natitiyak ang pagkamakatotohanan ng akdang napakinggan sa pamamagitan ng pag-uugnay sa ilang pangyayari sa kasalukuyan										M	
Nagagamit ang mga angkop na ekspresyon sa pagpapahayag ng: • damdamin • matibay na paninindigan • mga pangyayari										M	
Nakasusulat ng iskrip ng Mock Trial tungkol sa tunggalian ng mga tauhansa akda										I	

Napapangkat ang mga salita ayon sa antas ng pormalidad ng gamit nito *(level of formality)*										R	
Nagagamit ang tamang pang-uri sa pagbibigay- katangian										R	
Nagagamit ang mga angkop na salita / ekspresyon sa: • paglalarawan • paglalahad ng sariling pananaw • pag-iisa-isa • pagpapatunay										M	
Naitatala ang nalikom na datos sa pananaliksik										M, E	
Natutukoy ang mga kontekstuwal na pahiwatig sa pagbibigay-kahulugan										R	
Nailalarawan ang mga kondisyong panlipunan sa panahong isinulat ang akda at ang mga epekto nito matapos maisulat hanggang sa kasalukuyan										I,R	
Batay sa napakinggan, natitiyak ang kaligirang pangkasaysayan ng akda sa pamamagitan ng: • pagtukoy sa layunin ng may- akda sa pagsulat nito • pag-isa-isa sa mga kondisyon ng lipunan sa panahong isinulat ito • pagpapatunay sa pag-iral pa ng mga kondisyong ito sa kasalukuyang panahon sa lipunang Pilipino										I	
Nabibigyang-kahulugan ang mga salita batay sa kontekstong pinaggamitan										R, M	
Nagagamit ang mga pang-abay na pamanahon , panlunan at pamaraan sa pagbuo ng alamat										M	
Naisusulat ang sariling wakas sa naunang alamat na binasa										R, M	
Naitatanghal sa isang pagbabalita ang nabuong sariling wakas										R	
Napatutunayan ang pagiging makatotohanan/ di makatotohanan ng akda										M	
Nagagamit ang angkop na pang-ugnay na hudyat ng pagsusunod-sunod ng mga pangyayari sa lilikhaing kuwento										M	
Natutukoy ang pinagmulan ng salita (etimolohiya)										M	
Nagagamit ang mga angkop na pang-uri na nagpapasidhi ng damdamin										M	
Nabibigyang- kahulugan ang mga salitang may natatagong kahulugan										R,	
Nagagamit nang wasto sa pangungusap ang matatalinghagang pahayag										R, M	

Nagagamit ang linggwistikong kahusayan sa pagsulat ng sariling akda na nagpapakita ng pagpapahalaga sa pagiging isang Asyano										I	
Naisusulat ang sariling akda na nagpapakita ng pagpapahalaga sa pagiging Asyano										I	
Naisasalaysay sa isang kumperensiyaang naisulat na sariling akda										I	
Nabibigyang- kahulugan ang mahihirap na salita batay sa konteksto ng pangungusap										R	
Nagagamit ang mga angkop na pang-ugnay sa pagsulat ng maikling dula										R	
Nauuri ang mga tiyak na bahagi at katangian ng isang dula batay sa napakinggang diyalogo o pag-uusap										R, M	
Nagagamit ang mga pahayag sa pagsisimula, pagpapatuloy ng mga pangyayari at pagtatapos ng isang kuwento										M	
Nasusuri ang maikling kuwento batay sa estilo ng pagsisimula, pagpapadaloy at pagwawakas ng napakinggang salaysay										M	
Nagagamit ang angkop na mga pahayag sa pagbibigay ng opinyon, matibay na paninindigan atmungkahi										M	
Naipahahayag ang sariling pananaw tungkol sa isang napapanahong isyu sa talumpating nagpapahayag ng matibay na paninindigan										E	
Nabibigyang-puna ang paraan ng pagsasalita ng taong naninindigan sa kanyang mga saloobin o opinyon sa isang talumpati										M	
Naipaliliwanag ang mga salitang di lantad ang kahulugan batay sa konteksto ng pangungusap										R	
Naipaliliwanag ang mga kaisipan,layunin,paksa; at paraan ng pagkakabuo ng sanaysay										M	
Nagagamit ang iba't ibang ekspresyon sa pagpapahayag ng damdamin										M	
Naiaantas ang mga salita (clining) batay sa tindi ng emosyon o damdamin										R	
Nagagamit ang suprasegmental na antala/hinto, diin at tono sa pagbigkas ng tanka at haiku										R	
Naisusulat ang payak na tanka at haiku sa tamang anyo at sukat										M	
Nabibigkas nang may wastong antala/hinto at damdamin ang isinulat na tanka at haiku										M	
Nabibigyang- kahulugan ang matatalinghagang mahahalagang salitang ginamit sa tanka at haiku										M	
Nagagamit ang mga ekspresyong nanghihikayat sa malikhaing pagtatanghal ng book fair										I	
Nagagamit ang mga ekspresyong nagpapahayag ng katotohanan (sa totoo, talaga, tunay, iba pa)										E	
Naipaliliwanag ang kahulugan ng salita habang nababago ang estruktura nito										R	
Nagagamit ang mga pang-ugnay sa pagpapahayag ng sariling pananaw										M	
Nakikilahok sa isasagawang debate o kauri nito										R	

Nasusuri ang paraan ng pagpapahayag ng mga ideya at opinyon sa napanood na debate o kauri nito										R	
Naipaliliwanag ang salitang may higit sa isang kahulugan										R	
Naisusulat ang ilang taludtod tungkol sa pagpapahalaga sa pagiging mamamayan ng rehiyong Asya										M	
Nagagamit ang mga pahayag na ginagagamit sa pagbibigay-opinyon (sa tingin / akala / pahayag / ko, iba pa)										M	
Nabibigyang- kahulugan ang mahirapmalalimna salitang ginamit sa akda batay sa denotatibo o konotatibong kahulugan										R, M	
BAITANG 10											
PANITIKAN											
Naipahahayag mahalagang kaisipan sa napakinggan											M
Naiuugnay ang mga kaisipang nakapaloob sa akda sa nangyayari sa: • sarili • pamilya • pamayanan • lipunan • daigdig											M
Natutukoy ang mensahe at layunin ng napanood na cartoon ng isang mitolohiya											M
Naipahahayag nang malinaw ang sariling opinyon sa paksang tinalakay											E
Naisusulat ang sariling mitolohiya batay sa paksa ng akdang binasa											R
Nasusuri ang tiyak na bahagi ng napakinggang parabula na naglalahad ng katotohanan, kabutihan at kagandahang-asal											M
Nasusuri ang nilalaman, elemento at kakanyahan ng binasang akda gamit ang mga ibinigay na tanong											M
Nabibigyang- puna ang estilo ng may-akda batay sa mga salita at ekspresyong ginamit sa akda											M
Nahihinuha ang nilalaman, elemento at kakanyahan ng pinanood na akda gamit ang mga estratehiyang binuo ng guro at mag-aaral											M
Naisusulat nang may maayos na paliwanag ang kaugnay na collage na may kaugnayan sa paksa											M
Nabibigyang-reaksiyon ang mga kaisipan o ideya sa tinalakay na akda											M
Natatalakay ang mga bahagi ng pinanood na nagpapakita ng mga isyung pandaigdig											M M

Naibabahagi ang sariling reaksiyon sa ilang mahahalagang ideyang nakapaloob sa binasang akda sa pamamagitan ng brain storming											M
Naitatala ang mga impormasyon tungkol sa isa sa napapanahong isyung pandaigdig											M
Nahihinuha ang katangian ng tauhan sa napakinggang epiko											M
Naibibigay ang sariling interpretasyon sa mga kinaharap na suliranin ng tauhan											M
Napapangatuwiranan ang mga dahilan kung bakit mahalagang akdang pandaigdig na sumasalamin ng isang bansa ang epiko											M
Naipaliliwanag ang mga alegoryang ginamit sa binasang akda											M
Natutukoy ang mga bahaging napanood na tiyak na nagpapakita ng ugnayan ng mga tauhan sa puwersa ng kalikasan											M
Nababasa nang paawit ang ilang piling saknong ng binasang akda											R
Naisusulat ang pananaw tungkol sa pagkakaiba-iba at pagkakatulad ng mga epikong pandaigdig											M
Naipaliliwanag ang ilang pangyayaring napakinggan na may kaugnayan sa kasalukuyang mga pangyayari sa daigdig											M
Nakapagbibigay ng mga halimbawang pangyayari sa tunay na buhay kaugnay ng binasa)											E
Napahahalagahan ang napanood na pagtatanghal ng isang akda sa pamamagitan ng paghanap ng simbolong nakapaloob dito											M
Nakikibahagi sa round table discussion kaugnay ng mga isyung pandaigdig											E
Naisusulat ang paliwanag tungkol sa isyung pandaigdig na iniiugnay sa buhay ng mga Pilipino											M
Naibibigay ang katangian ng isang tauhan batay sa napakinggang diyalogo											E
Nasusuri ang binasang kabanata ng nobela bilang isang akdang pampanitikan sa pananaw humanismo o alinmang angkop na pananaw											M
Naihahambing ang ilang pangyayari sa napanood na dula sa mga pangyayari sa binasang kabanata ng nobela											M
Nailalarawan ang kultura ng mga tauhan na masasalamin sa kabanata											M
Naisasadula ang isang pangyayari sa tunay na buhay na may pagkakatulad sa mga piling pangyayari sa kabanata ng nobela											M
Naibabahagi ang sariling opinyon o pananaw batay sa napakinggan											E
Naibubuod sa isang critique ang sariling panunuri ng alinmang akdang pampanitikang Mediterranean											R
Naisusulat ang isang critique ng alinmang akdang pampanitikang Mediterranean											R
Nailalahad ang mga pangunahing paksa at ideya batay sa napakinggang usapan ng mga tauhan											M
Nasusuri ang nilalaman, elemento at kakanyahan ng binasang mitolohiya											M

Naiuugnay ang mahahalagang kaisipan sa binasa sa sariling karanasan											E
Naipapahayag ang mahahalagang kaisipan at pananaw tungkol sa mitolohiya											M
Pasulat na naihahambing ang mitolohiya mula sa bansang kanluranin sa mitolohiyang Pilipino											R
Nailalahad ang kultura ng lugar na pinagmulan ng kuwentong-bayan sa napakinggang usapan ng mga tauhan											R
Naihahambing ang kultura ng bansang pinagmulan ng akda sa alinmang bansa sa daigdig											M
Naipaliliwanag ang katangian ng mga tao sa bansang pinagmulan ng kuwentong-bayan batay sa napanood na bahagi nito											M
Naibabahagi ang sariling damdamin at saloobin sa isang pangkatang talakayan ang sariling kultura kung ihahahambing sa kultura ng ibang bansa batay sa nabasang dula											E
Naisusulat nang wasto ang ang sariling damdamin at saloobin tungkol sa sariling kultura kung ihahahambing sa kultura ng ibang bansa											M
Naibibigay ang puna sa estilo ng napakinggang tula											M
Nasusuri ang mga elemento ng tula											M
Nagagamit ang kasanayan at kakayahan sa malinaw at mabisang pagbigkas ng tula											M
Naisusulat ang sariling tula na may hawig sa paksa ng tulang tinalakay											M
Nagagamit ang matatalinghagang pananalita sa pagsulat ng tula											M
Nasusuri sa diyalogo ng mga tauhan ang kasiningan ng akda											M
Nahihinuha sa mga bahaging pinanood ang pakikipag-ugnayang pandaigdig											M
Naisasalaysay nang masining at may damdamin ang isinulat na maikling kuwento											M
Naisusulat ang sariling maikling kuwento tungkol sa nangyayari sa kasalukuyang may kaugnayan sa mga kaganapan sa binasang kuwento											M
Nasusuri ang nobela sa pananaw realismo o alinmang angkop na pananaw/ teoryang pampanitikan											R
Naihahambing ang akda sa iba pang katulad na *genre* batay sa tiyak na mga elemento nito											M
Nabibigyang- kahulugan ang mahihirap na salita, kabilang ang mga terminong ginagamit sa panunuring pampanitikan											M
Nabubuo ang sariling wakas ng napanood na bahagi ng teleserye na may paksang kaugnay ng binasa											M
Naisusulat ang suring-basa ng nobelang nabasa o napanood											M
Naitatanghal ang pinakamadulang bahagi ng nobela											R
Naiuugnay nang may panunuri sa sariling saloobin at damdamin ang naririnig na balita, komentaryo, talumpati, at iba pa											M
Naiuugnay ang mga argumentong nakuha sa mga artikulo sa pahayagan, magasin, at iba pa sa nakasulat na											M

akda											
Naibibigay ang sariling pananaw o opinyon batay sa binasang anyo ng sanaysay (talumpati o editoryal)											M
Nasusuri ang napanood na pagbabalita batay sa: ● paksa ● paraan ng pagbabalita at iba pa											M
Naipahahayag nang may katalinuhan ang sariling kaalaman at opinyon tungkol sa isang paksa sa isang talumpati											M
Naisusulat ang isang talumpati tungkol sa isang kontrobersyal na isyu											R
Nasusuri ang kasanayan at kaisahan sa pagpapalawak ng pangungusap											M
Matalinong nakikinig upang makalahok sa mapanuring talakayan sa klase											R, M
Nabibigyang-puna ang mga nababasa sa mga social media (pahayagan, TV, *internet* tulad ng *fb, e-mail*, at iba pa)											M
Natutukoy ang mga popular na anyo ng panitikan na karaniwang nakikita sa mga *social media*											M
Naibabahagi nang buong sigla ang inilathalang sariling akda											M
Naisusulat at naibabahagi sa iba ang sariling akda											M
Naipaliliwanag ang pagkakaiba at pagkakatulad ng mitolohiya ng Africa at Persia											M
Nasusuri ang mga kaisipang nakapaloob sa mitolohiya batay sa: ● suliranin ng akda ● kilos at gawi ng tauhan ● desisyon ng tauhan											R, M
Nabibigyang-puna ang napanood na *video clip*											M
Napangangatuwiranan ang sariling reaksiyon tungkol sa akdang binasa sa pamamagitan ng debate/ pagtatalo)											M
Naisusulat ang pagsusuri ng akdang binasa sa naging impluwensya nito sa sarili at sa mga kamag-aral na kinapanayam											M
Nahihinuha ang damdamin ng sumulat ng napakinggang anekdota											M
Nasusuri ang binasang anekdota batay sa: paksa- tauhan tagpuan motibo ng awtor paraan ng pagsulat at iba pa											R, M
Naibibigay ang sariling opinyon tungkol sa anekdotang napanood sa *you tube*											M

Naisasalaysay ang nabuong anekdota sa isang diyalogo aside, soliloquy o monolog)											M
Naisusulat ang isang orihinal na komik strip batay sa isang anekdota											M
Nasusuri ang napanood na sabayang pagbigkas o kauri nito batay sa: ● kasiningan ng akdang binigkas ● kahusayan sa pagbigkasat iba pa											M
Naisusulat ang sariling tula na lalapatan din ng himig											M
Nasusuri ang iba't ibang elemento ng tula											M, E
Naiuugnay ang suliraning nangingibabaw saakda sa pandaigdigang pangyayari sa lipunan											M
Nabibigyang-puna ang napanood na *teaser* o *trailer* ng pelikula na may paksang katulad ng binasang akda											M
Naipahahayag nang mapanuri ang damdamin at saloobin tungkol sa kahalagahan ng akda sa: ● sarili ● panlipunan ● pandaigdig											E
Nasusuri nang pasulat ang damdaming nakapaloob sa akdang binasa at ng alinmang *socila media*											M
Nabibigyang-kahulugan ang damdaming nangingibabaw sa akda											E
Naipaliliwanag ang mga likhang sanaysay batay sa napakinggan											M
Naihahambing ang pagkakaiba at pagkakatulad ng sanayasay sa ibang akda											M
Naibibigay ang sariling reaksiyon sa pinanood na video na hinango sa *youtube*											E
Naisasagawa ang isang radyong pantanghalan tungkol sa SONA ng Pangulo ng Pilipinas											M
Naisusulat ang isang talumpati na pang-SONA											M
Natutukoy ang tradisyong kinamulatan ng Africa at/o Persia batay sa napakinggang diyalogo											R
Nasusuri ang binasang kabanata ng nobela batay sa pananaw / teoryang pampanitikan na angkop dito											I
Nasusuri ang napanood na *excerpt* ng isang isang pelikulang nobela											M
Naitatanghal ang iskrip ng nabuong *puppet show*											IR
Naisusulat ang iskrip ng isang *puppet show* na naglalarawan sa tradisyong kinamulatan sa Africa at/o Persia											R
Naibibigay ang puna tungkol sa napakinggang pagtatanghal											M
Natataya ang napanood na pagtatanghal batay sa napagkaisahang mga pamantayan											M
Naitatanghal nang may panghihikayat ang nabuong iskrip											R,

											M
Naisusulat ang iskrip ng isang pagtatanghal tungkol sa kultura at kagandahan ng bansang Africa at Persia											R
Nagagamit ang iba't ibang batis ng impormasyon tungkol sa magagandang katangian ng bansang Africa at/o Persia											M
Nasusuri ang pagkakaugnay ng mga pangyayaring napakinggan tungkol sa kaligirang pangkasaysayan ng El Filibusterismo											M
Natitiyak ang kaligirang pangkasaysayan ng akda sa pamamagitan ng: ● pagtukoy sa mga kondisyon sa panahong isinulat ang akda ● pagpapatunay ng pag-iral ng mga kondisyong ito sa kabuuan o ilang bahagi ng akda ● pagtukoy sa layunin ng may-akda sa pagsulat ng akda											M
Naiuugnay ang kahulugan ng salita batay sa kaligirang pangkasaysayan nito											E
Napahahalagahan ang napanood pagpapaliwanag na kaligirang pangkasaysayan ng pagkakasulat ng El Filibusterismo sa pamamagitan ng pagbubuod nito gamit ang *timeline*											M
Naisasalaysay ang magkakaugnay na mga pangyayari sa pagkakasulat ng El Filibusterismo											M
Naisusulat ang buod ng kaligirang pangkasaysayan ng EL Filibusterismo batay sa ginawang *timeline*											M
Natutukoy ang papel na ginampanan ng mga tauhan sa akda sa pamamagitan ng: ● pagtunton sa mga pangyayari ● pagtukoy sa mga tunggaliang naganap ● pagtiyak sa tagpuan ● pagtukoy sa wakas											M
Naiuugnay sa kasalukuyang mga pangyayaring napanood sa v*ideo clip* ang pangyayari sa panahon ng pagkakasulat ng akda											M
Naibabahagi ang ginawang pagsusuri sa napakinggang buod ng binasang akda batay sa: ● pagkamakatotohanan ng mga pangyayari ● tunggalian sa bawat kabanatagian ng mga tauhan											M
Naisusulat ang buod ng binasang mga kabanata											E
Naipahahayag ang sariling paniniwala at pagpapahalaga kaugnay ng mga kaisipang namayani sa akda											M
Nasusuri ang mga kaisipang lutang sa akda (Diyos, bayan, kapwa-tao, magulang)											M
Natatalakay ang mga kaisipang ito: ● kabuluhan ng edukasyon ● pamamalakad sa pamahalaan ● pagmamahal sa: Diyos, Bayan,Pamilya,kapwa-tao,kabayanihan,karuwagan,paggamit ng kapangyarihan											M

• kapangyarihan ng salapi • kalupitan at pagsasaman-tala sa kapwa • kahirapan • karapatang pantao • paglilibang • kawanggawa • paninindigan sa sariling prinsipyoat iba pa Naipaliliwanag ang kabuluhan ng mga kaisipang lutang sa akda kaugnay ng • karanasang pansarili • gawaing pangkomunidad • isyung pambansa • pangyayaring pandaigdig											M
Nabibigyang-kahulugan ang matatalinghagang pahayag sa pamamagitan ng pagbibigay ng halimbawa											M
Naiuugnay ang kaisipang namayani sa pinanood na bahagi ng binasang akda sa mga kaisipang namayani sa binasang akda											M
Naipahahayag ang sariling paniniwala at pagpapahalaga tungkol sa mga kaisipang namayani sa akda											M
Naisusulat ang pagpapaliwanag ng sariling mga paniniwala at pagpapahalaga kaugnay ng mga kaisipang namayani sa akda											M
Naipahahayag ang sariling paniniwala at pagpapahalaga gamit ang angkop na mga salitang hudyat sa paghahayag ng saloobin/ damdamin											M
Nabibigyang- puna ang narinig na paghahambing sa akda sa ilang akdang nabasa,napanood o napag-aralan											M
Nasusuri ang tauhan na may kaugnayan sa: mga hilig/interes kawilihan/ kagalakan/ kasiglahanpagkainip/ pagkayamot; pagkatakot; Pagkapoot; pagkaaliw/ pagkalibang at iba pa											M
Nasusuri ang nobela batay sa pananaw/ teoryang: • romantisismo • humanismo • naturalistikoat iba pa											R
Nabibigyang-pansinang ilang katangiang klasiko sa akda											R, M
Nabibigyan ng kaukulang pagpapakahulugan ang mahahalagang pahayag ng awtor/ mga tauhan											M
Nasusuri ang aestetikong katangian ng napanood na bahagi ng isinapelikulang nobela											M
Naisasagawa ang angkop na pagsasatao ng mga tauhan ng nobela											M
Naisusulat ang paglalarawan ng mahahalagang pangyayari sa nobela na isinaalang- alang ang artistikong											M

gamit ng may-akda sa mga salitang panlarawan											
Nagagamit ang angkop at masining na paglalarawan ng tao, pangyayari at damdamin											M
Pangkatang pagsasadula ng nobela na isinasaalang-alang ang sumusunod: • paggamit ng wikang nauunawaan ng kabataan sa makabagong panahon • pag-uugnay ng mga isyung panlipunan nang panahon ni Jose Rial na makatotohanan pa rin sa kasalukuyan paggamit ng iba't ibang makabagong paraan ng pagsasadula											R, M
Nailalarawan angmga tauhan at pangyayari sa tulong ng mga pang-uring umaakit sa imahinasyon at mga pandama											M
WIKA											M
Nagagamit ang angkop na mga salitang naghahambing											M
Naisusulat ang maayos na paghahambing ng binuong akda sa iba pang katulad na akdang binasa											M
Naiuulat ang ginawang paghahambing ng binasang akda sa ilang katulad na akda, gamit ang napiling *graphic organizer*											M
Naipaliliwanag ang kahulugan ng mga salitang hiram sa wikang Espanyol											R, M
Naisasaad ang pagkamakatotohanan ng akda sa pamamagitan ng pag-uugnay ng ilang pangyayari sa kasalukuyan											M
Nagagamit sa pagbubuod ang tamang mekaniks sa pagsulat (baybay, bantas, at iba pa), gayundin ang wastong pag-uugnay ng mga pangungusap/ talata											M
Nabibigyang-kahulugan ang matatalinghagang pahayag na ginamit sa binasang kabanata ng nobela											M
Nagagamit ang iba-ibang reperensya/ batis ng impormasyon sa pananaliksik											M
Naipamamalas ang kahusayang magtala ng mahahalagang impormasyon mula sa iba't ibang pinagkukunang sanggunian											M
Nabibigyang-puna ang pagtatanghal gamit ang mga ekspresyong naghahayag ng sariling pananaw											M
Nailalapat nang may kaisahan at magkakaugnay na mga talata gamit ang mga pag-ugnay sa panunuring pampelikula											R
Napag-uugnay ang mga salitang nag-aagawan ng kahulugan											R
Nagagamit ang angkop na mga tuwiran at di-tuwirang pahayag sa paghahatid ng mensahe											M
Naibibigay ang katumbas na salita ng ilang salita sa akda (analohiya)											M
Naihahanay ang mga salita batay sa kaugnayan ng mga ito sa isa't isa											M
Naiaantas ang mga salita ayon sa antas ng damdaming ipinahahayag ng bawat isa											M

Nabibigyang-kahulugan ang iba't ibang simbolismo at matatalinghagang pahayag sa tula											R, M
Nasusuri ang kasiningan at bisa ng tula batay sa napakinggan											M
Nagagamit ang kahusayang gramatikal, diskorsal at strategic sa pagsulat at pagsasalaysay ng or0hinal na anekdota											R, M
Nabibigyang -kahulugan ang salita batay sa ginamit na panlapi											M
Nagagamit nang angkop ang mga pamantayan sa pagsasaling-wika											I
Naibibigay ang pinagmulan ng salita (etimolohiya)											M
Nagagamit ang kahusayan sa gramatikal at diskorsal na pagsulat ng isang organisado at makahulugang akda											R, M
Natutukoy at nabibigyang-kahulugan ang mga salitang karaniwang nakikita sa *social media*											M
Nabibigyang-kahulugan ang mga salitang di lantad ang kahulugan sa tulong ng *word association*											M
Nagagamit ang iba't ibang batis ng impormasyon sa pananaliksik tungkol sa mga teroyang pampanitikan											M
Nagagamit ang angkop at mabisang mga pahayag sa pagsasagawa ng suring –basa o panunuring pampanitikan											R, M
Nagagamit ang pokus ng pandiwa: tagaganap at layon sa isinulat na sariling kuwento											M
Naitatala ang mga salitang magkakatulad at magkakaugnay sa kahulugan											M
Nabibigyang-reaksiyon ang pagiging makatotohanan/ di-makatotohanan ng mga pangyayari sa maikling kuwento											M
Nagagamit ang matatalinghagang pananalita sa pagsulat ng tula											M
Naibibigay ang kahulugan ng matatalinghagang pananalita na ginamit sa tula											M
Nagagamit nang wasto ang pokus ng pandiwa (pinaglalaaanan at kagamitan) sa pagsulat ng saloobin sa paghahambing sa sariling kultura at ng ibang bansa											M
Naipaliliwanag ang kahulugan ng salita batay sa pinagmulan nito(epitimolohiya)											M
Nagagamit ng wasto ang pokus ng pandiwa: tagaganap at layon sa pagsulat ng paghahambing											M
Pasulat na naihahambing ang mitolohiya mula sa bansang kanluranin sa mitolohiyang Pilipino											M
Nabubuo ang sistematikong panunuri sa mitolohiyang napanood											R
Naisasama ang salita sa iba pang salita upang makabuo ng ibang kahulugan (*collocation*)											M
Nagagamit ang komunikatibong kasanayan sa paggamit ng wikang Filipino sa isang simposyum											R, M

Naisusulat ang isang critique ng alinmang akdang pampanitikang Mediterranean											R
Nailalahad nang malinaw sa isang simposyum ang nabuong critique ng alinmang akdang pampanitikang Mediterranean											R
Naimumungkahi ang mga dapat isaalang-alang sa pagagsasagawa ng isang simposyum batay sa nakita sa aklat o iba pang batis ng impormasyon											R
Naibibigay ang kaugnay na mga konsepto ng piling salitang critique at simposyum											M
Nagagamit ang angkop na mga hudyat sa pagsusunod-sunod ng mga pangyayari											M
Nakikilala ang pagkakaugnay-ugnay ng mga salita ayon sa antas o tindi ng kahulugang ipinahahayag nito (clining)											R
Nagagamit ang angkop na mga panghalip bilang panuring sa mga tauhan											M
Nabibigyang-kahulugan ang mahihirap na salita o ekspresyong ginamit sa akda batay sa konteksto ng pangungusap											R, M
Nagagamit ang angkop na mga hudyat sa pagsusunod-sunod ng mga pangyayari											M
Nabibigyang-puna ang bisa ng paggamit ng mga salitang nagpapahayag ng matinding damdamin											M
Natutukoy ang mga salitang magkakapareho o magkakaugnay ang kahulugan											M
Naipaliliwanag ang pangunahing paksa at pantulong na mga ideya sa napakinggang impormasyon sa radyo o iba pang anyo ng media											M
Nagagamit ang angkop na mga piling pang-ugnay sa pagsasalaysay (pagsisimula, pagpapatuloy pagpapadaloyng mga pangyayari, pagwawakas)											M